

H O T Ă R Ă R E A nr.1-75/2024
cu privire la exprimarea acordului pentru încetarea mandatului de adjunct al
Procurorului General, exercitat de domnului Igor Demciucin

4 martie 2024

municipiul Chișinău

Examinând demersul domnului Ion Munteanu, Procuror General interimar, cu privire la exprimarea acordului pentru încetarea mandatului de adjunct al Procurorului General, exercitat de domnului Igor Demciucin, Consiliul Superior al Procurorilor –

C O N S T A T Ă :

Pe rolul Consiliului Superior al Procurorilor se află, pentru examinare, demersul domnului Ion Munteanu, Procuror General interimar, prin care s-a solicitat acordul organului de autoadministrare al procurorilor pentru încetarea exercitării mandatului de adjunct al Procurorului General interimar, de către domnul Igor Demciucin, pe motivul pierderii încrederii față de numit, în cumul cu acțiuni ce pun la îndoială respectarea principiilor de etică de către acesta.

Pentru fundamentarea demersului său, Procuror General interimar a invocat următoarele raționamente factive vizavi de numirea și activitatea lui Igor Demciucin în funcția de adjunct al Procurorului General interimar.

Astfel, s-a consemnat că prin Hotărârea nr.1-1/2023 din 16.01.2023, urmare a evaluării argumentelor expuse în demersul din data de 10.01.2023, înaintat în calitate de Procuror General interimar, pentru numirea în funcție a adjunctului său, apreciind datele cu referire la candidatul nominalizat pentru această funcție, luând în considerație relevanța experienței profesionale și având în vedere consimțământul acestuia, Consiliul Superior al Procurorilor a concluzionat asupra admiterii propunerii și a exprimat acordul pentru numirea domnului Igor Demciucin în funcția de adjunct al Procurorului General interimar, pe perioada exercitării mandatului de Procuror General interimar.

De asemenea, Procurorul General interimar a menționat că relațiile profesionale cu domnul Igor Demciucin s-au fundamentat pe principiile unanim recunoscute și stabilite de Codul de etică al procurorilor și anume: independență, integritate, imparțialitate, profesionalism, colegialitate, transparență, confidențialitate și corectitudine.

Cu toate acestea, Igor Demciucin nu a aplicat aceleași standarde, fapt dedus din cererea înaintată de acesta în ședința Consiliului Superior al Procurorilor din 22.02.2024 de recuzare a președintelui Consiliului Superior al Procurorilor, Dumitru Obadă și a membrii Consiliului Superior al Procurorilor, Aliona Nesterov, de la organizarea și desfășurarea concursului public pentru selectarea candidatului la funcția de Procuror General, anunțat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-177/2023 din 23.10.2023.

În concret, domnul Ion Munteanu a apreciat cererea formulată de candidatul Igor Demciucin privind recuzarea doamnei Aliona Nesterov, ca fiind „*absolut ieșită din comun*”, catalogând-o nu doar un „*atac fără precedent*” asupra reputației unui membru al Consiliului Superior al Procurorilor, dar și „*o acțiune care poate periclita viața*

privată și de familie a oricărei persoane, care nu trebuie și nu poate fi admisă în acțiunile tuturor membrilor societății, în special celor care exercită funcții de demnitate publică.”

Contextual, autorul demersului a punctat că „*atâta timp cât anumite conversații sunt purtate pe canale anonime, care nu pot fi identificate, aceasta este o situație care provoacă discuții în cadrul unui cerc restrâns de persoane (numărul abonaților acestui canal), însă atunci când un oficial operează cu această manipulație în cadrul unui concurs public, transmis în direct de către o sursă autorizată de informație, în masă accesibilă unui număr infinit de persoane, situația devine ca o deflagrație capabilă să afecteze sever persoanele vizate în context, membrii familiei acestora și alte persoane interesate, imaginea instituției și percepția publicului asupra sistemului Procuraturii”.*

Potrivit Procurorului General interimar, anumite semne de îngrijorare au trezit și argumentele indicate de către candidatul Igor Demciucin în cererea de recuzare a președintelui Consiliului Superior al Procurorilor, Dumitru Obadă.

În acest context, domnul Ion Munteanu consideră că acumularea premeditată de către Igor Demciucin a „informațiilor și supravegherea activității” Procurorului General interimar, în lipsa unor împuterniciri sau atribuții funcționale, cauzează imposibilitatea continuării activității în formatul actual de manageri și este nu doar una contraproductivă dar și periculoasă, motiv din care colaborarea respectivă nu mai poate continua.

Din perspectiva estimărilor prezentate, Procurorul General interimar a concluzionat că argumentele formulate în susținerea acestor cereri de recuzare nu puteau depăși limitele principiilor și standardelor de etică obligatorii pentru procurori, stabilite în Codul de etică al procurorilor și nici chiar bunul simț.

Adițional, pentru argumentarea propunerii înaintate, Procurorul General interimar a invocat prevederile punctelor 6.5.5, 6.6.2, 6.6¹.6 și 6.8.7 din Codul de etică al procurorilor¹, potrivit cărora, procurorul trebuie să fie corect în relațiile cu toate persoanele pentru a nu leza onoarea și demnitatea acestora, iar în cazul unor abateri în exercitarea atribuțiilor sale, să suporte consecințele și să facă concluziile de rigoare; să nu prejudicieze în mod nejustificat onoarea și reputația altora și, respectiv, acesta trebuie să nu admită postarea de mesaje, înregistrări video, fotografiile și alte informații în mass-media, surse on-line sau rețelele de socializare ce ar compromite statutul de procuror.

Totodată, procurorul urmează să se abțină de la comentarii publice privind activitatea altor procurori, să nu facă declarații ofensatoare sau denigratoare și să nu admită discriminarea profesională.

Analizând demersul de referință, Consiliul Superior al Procurorilor reține că potrivit prevederilor art.11 alin.(2) din Legea nr.3/2016, în termen de 3 luni de la numirea sa în funcție, Procurorul General îi numește pe adjuncții săi, le repartizează acestora domeniile de competență și stabilește ordinea substituirii sale de către adjuncți în cazul absenței sau al imposibilității de exercitare a funcțiilor sale.

În accepțiunea dispozițiilor art.18 alineatelor (1)-(4), (4²) și (6) din legea anterferită, candidatul la funcția de adjunct al Procurorului General este propus de către Procurorul General. În funcția de adjunct al Procurorului General poate fi numită

¹ Aprobat prin Hotărârea nr.4 a Adunării Generale a Procurorilor din 27.05.2017;

persoana care are o experiență de cel puțin 5 ani în funcția de procuror în ultimii 15 ani și care dispune de capacități organizatorice și reputație ireproșabilă. Adjuncții Procurorului General sunt numiți în funcție fără concurs, prin ordinul Procurorului General, cu acordul scris al Consiliului Superior al Procurorilor.

Mandatul adjunctului Procurorului General se încheie odată cu mandatul Procurorului General, însă acesta continuă să-și exercite atribuțiile până la numirea adjunctului noului Procuror General.

Exercitarea mandatului adjunctului Procurorului General poate înceta în interiorul mandatului Procurorului General care l-a propus, la solicitarea ultimului, cu acordul scris al Consiliului Superior al Procurorilor.

După încetarea exercitării mandatului, adjuncții Procurorului General își pot continua activitatea în orice funcție de procuror vacantă, aleasă de ei, fiind numiți fără concurs.

Prin Hotărârea nr.1-1/2023 din 16.01.2023 Consiliul Superior al Procurorilor a exprimat acordul pentru numirea domnului Igor Demciucin în funcția de adjunct al Procurorului General interimar, pe perioada exercitării mandatului de Procuror General interimar.

Este important să menționăm că analiza efectuată de Consiliul Superior al Procurorilor privitor la solicitarea de eliberare a acordului ce se circumscrie mandatului adjunctului Procurorului General este una profundă și ține cont de toate aspectele juridice aferente manifestării de voință anunțate de către autorul demersului.

Astfel, subliniem raționamentul că toate deciziile administrative, ce au efecte juridice asupra raporturilor de muncă și carierei procurorilor trebuie să corespundă, fără echivoc, celor mai exigente standarde de motivare și să țină cont de garanțiile prevăzute de lege referitoare la exercitarea funcției de procuror, pentru a asigura caracterul imparțial și obiectiv al concluziilor.

Pentru situațiile ce îi vizează pe procurori, această perspectivă de analiză derivă din însăși natura mandatului constituțional de garant al independenței și imparțialității procurorilor. În sensul vizat, Consiliului Superior al Procurorilor îi revine rolul fundamental de a asigura că măsurile cu consecințe ample asupra situației procurorilor sunt legale, nu conțin vicii de substanță și se bazează pe decizii obiective și temeinic argumentate.

Pe dimensiunea administrativă de referință, hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor are natura juridică de act-condiție și, astfel, prin conținutul său face dovada îndeplinirii rolului de garanție reală, care „diminuează riscul abuzurilor, acțiunilor arbitrare” în ipoteza cerută de standardele constituționale.²

Din analiza sistemică a prevederilor Legii nr.3/2016 se deduce discreția Procurorului General interimar aferentă încetării mandatului adjunctului său, în interiorul propriului mandat, fără să aducă riscuri de extrapolare a spiritului legii și atingeri naturii juridice a mandatului de Procuror General.

Construcția normativă a procedurii de numire în funcție de adjunct al Procurorului General și de încetare a mandatului acestuia, astfel după cum rezultă din prevederile art.18 din Legea nr.3/2016, are, în calitate de nucleu dur, discreția Procurorului General

² a se vedea Hotărârea Curții Constituționale nr.23/2017, §§62, 72

bazată pe încrederea personală. Astfel, Procurorul General în calitatea sa de conducător ierarhic pentru întreg sistemul Procuraturii deține competența legală de propunerea a candidatului la funcția de adjunct al Procurorului General, de numire în funcție prin ordin, cu acordul Consiliului Superior al Procurorilor, cât și cea de solicitare a încetării mandatului de referință, toate aceste operațiuni având la bază intima convingere și încrederea personală a acestuia.

Această concluzie rezzonează cu viziunea instanței de jurisdicție constituțională, potrivit căreia „[...]Adjuncții Procurorului General sunt numiți de acesta, fără concurs, pe baza încrederii personale. De asemenea, împreună cu Procurorul General, aceștia sunt conducători ai Procuraturii, iar în cadrul procesului-penal au statut de procurori ierarhici ai tuturor procurorilor, cu excepția Procurorului General. [...]”³

Mai mult, se notează că aceeași optică a fost urmărită de legiuitor la adoptarea dispoziției alin.(4²) din art.18, or potrivit argumentării amendamentului propus, au fost invocate raționamente ce vizează discreția Procurorului General, cu acordul Consiliului Superior al Procurorilor, *de modificare a adjunctului pe care l-a numit*.⁴

În egală măsură, se notează că din perspectiva rolului constituțional de organ de autoadministrare al procurorilor, Consiliul Superior al Procurorilor este autoritatea publică care, potrivit legii, deține competențe referitoare la cariera procurorilor, inclusiv și în partea ce ține de eliberarea acordului pentru desemnarea adjunctului Procurorului General și încetarea exercitării mandatului în speță.

Respectiv, se consemnează că exprimarea acordului în contextul vizat este o operațiune juridică, bazată pe incidența cumulativă a competențelor atribuite Procurorului General și, corespunzător, Consiliului Superior al Procurorilor, fiind necesară pentru constituirea acestuia, manifestarea de voință rezultată din dreptul discreționar al autorității publice.

Pe cale de consecință, analizând aspectele factologice și juridice relevante speței deduse spre examinare, Consiliul Superior al Procurorilor concluzionează că demersul Procurorului General interimar de solicitare a acordului pentru încetarea exercitării mandatului de adjunct al Procurorului General interimar, de către domnul Igor Demciucin, se întemeiază pe competențele ce îi sunt atribuite prin lege, îndeplinește testul conformității cu limitele dreptului discreționar, reprezentând o soluție din domeniul managementului instituțional circumscrisă atribuțiilor de conducător suprem al sistemului Procuraturii.

Ținând cont de raționamentele de fapt și drept expuse, în temeiul prevederilor art.18, art.70 alin.(1), art.77 și art.79 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, Consiliul Superior al Procurorilor –

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. A exprima acordul pentru încetarea mandatului de adjunct al Procurorului General, exercitat de domnul Igor Demciucin.

³ Decizia de inadmisibilitate nr.149/2021, §§76, 77

⁴ [file:///C:/Users/User/Downloads/116.2023.raport2+sinteza.CJ%20\(1\).PDF](file:///C:/Users/User/Downloads/116.2023.raport2+sinteza.CJ%20(1).PDF)

2. A transmite prezenta hotărâre Procurorului General interimar, pentru demararea procedurilor de emitere a actelor administrative corespunzătoare.

3. Hotărârea se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor, *www.csp.md*, directoriul *Hotărâri*.

4. Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor poate fi contestată la Curtea Supremă de Justiție de orice persoană vătămată într-un drept al său într-un termen de 10 zile lucrătoare de la data la care hotărârea vizată i-a fost comunicată.

**Președinte al Consiliului
Superior al Procurorilor**

semnat

Dumitru OBADĂ